

Népbíróság

Uj plakátok hirdetik a Nemzeti Függetlenségi Front Szegedi Nemzeti Bizottságának rendeltetését: a szegedi népbíróság felállításáról. Szükséges és időszerű intézkedést fogantatosított a Nemzeti Bizottság, amely Szeged társadalmi és politikai rendjének legfőbb őre és irányítója. Mint ilyen, felelős is mindezekért. Az intézkedés jelentősége túlnő a helyi kezeleten. Országos érdek, hogy megkezdődjen a nyilasok és más hazaárulók felszámolása, biztosítsák az építő társadalom nyugalma a suttogó áthiteltérjesztők, a gonosz hitlerbértek esztelen bujtogatása ellen.

A magyar népre óriási feladatok várnak. Az országot megkínózták, tönkretették a némaelek, meglepázták a harcok, feldúlták a belviszályok. Egy részben megsemmisített ország újáépítése, szenvedés, nélkülözés és sok munka vár ránk. Hogy ezt elvégezhessük, hogy győzzünk, szabadsághoz, újáéledéshez jussunk, szükségünk van a nemzet egységére, a nemzet cselekvő, harcos egy-

ségére.

Akik magatartásukkal megbontják ezt az egységet, az új országot építő erők között továbbra is viszályt kívánnak szítani, akik bármilyen formában folytatni kívánják a népünk és országunkat szerencsétlenségbe sodró politikát, barátainkat, szövetségeseinket ellenségnek hirdetik, akik a hadbanálló ország belső rendjét és fegyelmét veszélyeztetik, — azok a nép ellenségei. A nép bírósága elé kerüljenek.

A népbíróság népünk élethez való jogát védi a nép belső ellenségeivel szemben. Igazságot szolgáltat, mikor felelősségre vonja, elítéli a háborús bűnösöket, minden szenvedés okozóit. Épít, mert nyugalmat biztosít és biztonságot nyújt, megtisztítja a társadalmat a felelőtlen, az egyéni érdekeikért mindent feláldozó sőpredéktől.

A népbíróság a nép ítéletét szövegezi meg. A nép ma ezekkel az ellenségekkel szemben nem ismer, nem ismerhet könyörületet.

—oOo—

Rövidesen helyreáll a városközi forgalom a távbeszélő szolgálatban

A szegedi közönség nagyobb része előtt ismeretlen a magyar posta jelenlegi munkája és működési területe. A „levélhordó” jölsimert alakja nem zörget délelőttönként a megszokott időben a konyhaajtón. Ez mégsem jelenti azt, hogy a magyar posta, amely Európa egyik legkitünőbb szervezete, tétlenül állna és nem venne részt a felszabadított országrész építő munkájában.

A háború miatt jelenleg csak igen kevés viszonylatban áll fenn a postaforgalom. A közlekedő vonalakon kívül a posta felhasználja a katonai vonatokat, az orosz teherszerelvényeket, hogy eljuttassa a küldeményeket. Sok helyen pedig, ahol még ez sem áll rendelkezésre, ott a posta ősi formája divik újra: a postakocsi. Csúpan a postakürt hiányzik, de nincs is szükség erre, utjában, munkájában így is mindenki segíti. A posta hivatalos személyzetén kívül még alkalmi küldöncöket is felhasznál, akik messzebb eső vidékekre utazva elvállalják a már elkészített postaküldemények továbbítását. Falvakban, távolabbi helységekben, ahol még postaügynökség sincs, ott a plébanos, a tanító, vagy bárki laibeli szives örömmel végzi a levélátadás manapság innepélyes feladatát. Ilyenformán Maramarosszigetről is érkeznek levelek s aránylag nem is hosszú idő alatt.

A szegedi postát nagy nehézségek elé állította, hogy az igazgatóság teljes számban eltávozott a városból.

Csúpan egy fogalmazási tisztviselő maradt és a beosztott fogalmazók közül is csak egy-kettő.

Az eredeti létszámnak alig 18 százaléka végzi továbbra is kötelességét, de ennek legnagyobb

része is az altisztekből került ki. Nagy akadályt jelent a szakképzett előadó hiánya, tekintve, hogy a felelősségteljes munka egy-két emberre hárul. A diplomás mérnökök is mind elmentek s csak egy-két ügyes műszaki tisztviselő maradt. A magyar posta hősie munkát végez, de lépésről-lépésre eredményt mutat fel. Szeged I. számú hivatala így a felszabadult területek nagyrészevel fenntartja az összeköttetést. Természetesen a csomag- és pénzforgalom egyelőre szűnelt.

Máig Dorozsma, Szatymaz, Kistelek, Pétegyháza felé, tegnapról Kecskemétre is megy a vonat, illetve hivatalosan a posta Pétegyházáról Csongrád és Szentes felé kocsijárat van. Széreg, Makó, Hódmezővásárhely irányában, illetve innen Orosházára, Békéscsabára kocsin jár a posta.

Nagyjelentőségű eseménye a postának a városközi távbeszélő forgalom bekapcsolása. Alig leközdhető akadályok tornyosultak a műszaki vezetés elé, ennek ellenére már a közeli napokban távbeszélő, illetve távíró útján érintkezésbe lépünk Dorozsmával, Kiskunfélegyházára, Kecskemétre, Szentesre, Makóra, Hódmezővásárhely városokkal és kilátás van összeköttetésre Orosházára és Békéscsaba felé is.

A postabélyegegyűjtésével

kapcsolatban a szegedi posta országos jelentőségű javaslatot tett a kereskedelmi miniszternek. A történelmi idők emlékének ilyen megörökítésére, valamint a bélyegyűjtők érdekeinek kielégítésére is azt javasolta, hogy a postabélyegeket lássák el: „Demokratikus magyar kormány 1944” felülnyomással és

csekély felárral hozzák forgalomba.

A magyar postás hősie mun-

kájának diadalaként napról-napra újabb eredményeket mutat fel a magyar posta. O. L.

Látogatás a megrongálódott szegedi Városi Múzeumban

Elárvult a szegedi Városi Múzeum. Tiszaparton járó legalább is ez lehetne, amikor a ködörmelékkel eloriasztott kapura néz. A kulturális az az öreg hajléka testével védeli 8 gránátot a mögötte álló lakóházak előtt. Ablakait kitörve, beideszkázva, szinte búsong ez a nagy, sztrkefalu, öreg múzeum.

A főbejáratot még eltorlaszolja az egyik kiolt oszlop törmeléke; az első kikapun juthatunk az intézetbe, Tömörkény István, Móra Ferenc egykori birodalmába.

Mindjárt a folyosó elején, az első szobákban életre bukkanunk. A folyosókba felrakott könyvhalmozok emberek válogatják. Serény munkások. A létra tetején a legfelső boltokat rendezgeti valaki (háttal) s irányítja a munkát.

Az intézet új vezetője, Majtényi Béla igazgató dolgozik fent. Majtényi, Páris Endre könyvtárnok odaadó segítségével igyekszik rendbehozni Szeged klasszikus stílusú Kulcsár utcáján.

Társaságukban végigjárjuk a termeket. Sok az üres, feldúlt, megrongálódott szoba.

— Különösen a Tisza felőli oldalon szenvedett kárt — mondja Majtényi igazgató, mert a németek nem töltötte a kulturális értékekkel, a házban helyezték el egyik tűzrészeg megfigyelőjüket. De sok kárt okozott néhány méterre lévő közúti hid felrobbanása is, amit a németek előzetes bejelentés nélkül hajtottak végre. A beígért három szírenejzelmaradt s így a becsukott ablakok nagy része kitört. Az üvegkupolán még mindig becsik az eső. Egyelőre csak beideszkáztatjuk, mer nincsen megfelelő vastagságú üveg. Az összes ablakok kijavításához kb 300 négyzetméter üvegre lesz szükség.

Végigjárjuk a néprajzi és természetrajzi gyűjteményt. Itt aránylag nagyon kevés a kár, mert a földszinti ablakokat annak idején befalazták. Csúpan egy helyen omlott el a vakolat s ott néhány kitörmött nadarat a törmelék közül kellett kiszedni — szárnyaszegetten.

Az emeleten a régészeti terem pusztult el.

A régészeti anyag, valamint a szöveggyűjteményi osztály képző és szöveggyűjteményi anyag van helyezve. Hogy a kiűrtési parancsnak eleget volt igazgató, Csallány Dezső miatt nem elégedett meg a szegedi foglaltalmi pincékkel, vagy tanyai pöletekkel, miért kellett minden értékesebb tárgyat, képet, aranyéleket Budapestre magával vinni, az nincs egészen tisztázva. Anny bizonyos, hogy a zsidó lakásokból szedett értékes képanyagot is magával vitte, azzal az indoklással, hogy megmenti a zsidók részére. (?

Elhagyjuk az üres termeket s a másodikemeleti folyosón át belépünk az olvasóterembe, a 142 ezer könyvet számláló Somogyi-könyvtárba.

A könyvekben szerencsére nincs jelentős kár — mondja Majtényi igazgató — mert a harcok lezajlás után azonnal áthordtuk őket a megrongált teremből biztosabb helyre. A hatalmas könyvtárból mintegy 40 ezer kötetet szállítottak annak idején a tanyai iskolákba. Ez mára 12

vagyon rakományt jelent. Ö. ömmel mondhatom azonban, hogy már nagyobb részét visszahoztuk. Egyelőre még az óvóhelyen van ez az anyag s, 3—4 méter magas maglya-bakva. Ezután következnek csak az igazi munka: a könyvek szétválogatása, rendezése és a leltározás. Aligha nyílna meg a könyvtár az övő év tavasza előtt. Jelenleg csak az egyetlen szükséges élethetkárrendbehozásáról lehet szó, hogy a további pusztulástól megmentjük a nagy értékű gyűjteményeket. Jól esett hallanom az orosz városparancsnok szigorú utasítását, hogy a városnak azt a legrégebbi tudományos intézetét minden körülmények között mentse meg.

Végeztül Majtényi Béla felé fordulunk. — Miért vállalta az intézet vezetője ilyen súlyos időkben?

— Kötelességem — feleli. Még be nem vonult városunkba az orosz hadsereg, máris jelentkeztem szolgálatra a polgármester úrnál, aki rövidesen rábízta a gazdasági maradt könyvtár és múzeum vezetését. És van is ebben valami gondviselészerű. Hiszen köztudomású, hogy az egész intézet Somogyi Károly esztergomi kanonoknak köszönhető létrejöttét. A nagy árvíz után ő volt az, aki hosszú életén át összegyűjtött pompás könyvtárát — 40 ezer kötet — Szeged városának adományozta. Illik, hogy a szörnyű világégésben egy katolikus pap megmentse a nagy kulturális kincsét a pusztulástól.

Elhagyjuk a Városi Múzeum újrapított munkáját visszahagyó falait s meglátunk benne, hogy az ország teljes felszabadítása után visszatér lésekebe a régészeti és szöveggyűjteményi osztály pótolhatatlan értékű gyűjteménye. (Örvös.)

Párthírek

Az újszegedi Független Kisgazdapárti I. 7-én délelőtt 11 órai kezdettel tagértekezletet tart. Pontos megjelenés kéri a vezetőséget.

A Magyar Kommunista Párt nagygyűlése. A Magyar Kommunista Párt szegedi szervezete január 1-én tartotta meg nagy érdeklődés mellett taggyűlést. A párt eddigi működését Gombóc Páter titkár ismertette. Kijelentette, hogy a párt mint eddig, úgy a jövőben is támogatni fogja a Nemzeti Függetlenségi Frontot. A párt határozatot hozott, amelyben sürgeti a városi tisztviselők magatartásának egy pártközi bizottság által való felülvizsgálását.

A fodorlelepi Szociáldemokrata Párt szervezete (Uzsoki-u. 7.) minden vasárnap d. u. 3—5-ig pénztárórát és hétfőn folyó hó 8-án délután 4 órai kezdettel pártértekezletet tart.

A belvárosi Szociáldemokrata Párt szervezete (Csekonics-u. 7.) folyó hó 7-én, vasárnap délután 3 órai kezdettel tart.

A méravárosi Szociáldemokrata Párt szervezete (Déliab-u. 7.) folyó hó 7-én vasárnap délután 3 órai kezdettel taggyűlést tart. Kérjük az elvtársak pontos megjelenését.

Felsővárosi Gazdakör Kisgazdapárti tagozata vasárnap délelőtt 10 órakor a Gazdakör helyiségében (Brüsszeli-körút 5.) párgyűlést és évi elszámolást tart. Csúszók jelentkezzenek. A gazdaságiakat és a párttagokat az elnökség tisztelttel elvárja.

Vasárnap délután. Bélyegkereskedés, a Fogadalmi templommal szemben. Iskola-u. 29. szám.